

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ความรู้ในการบริหารงานงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย สามารถสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมุติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความรู้ในการบริหารงานงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ เปรียบเทียบความรู้ของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย ประสพการณ์ระดับการศึกษา แตกต่างกัน และข้อเสนอแนะความรู้ความรู้ในการบริหารงานงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย โดยตั้งสมมุติฐานไว้ว่า การความรู้ความรู้ในการบริหารงานงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง และฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีประสพการณ์ ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความรู้ในการบริหารงานงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคายแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วยนายก และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคายจำนวน 181 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน และแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยก่อนนำไปเก็บข้อมูลได้ผ่านการแนะนำปรับปรุงจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ พร้อมกับการนำไปทดลองใช้ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยทำแบบสอบถามและให้ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วยนายก และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถาม โดยได้ข้อมูลกลับคืนมาทั้งหมดครบสมบูรณ์ ทั้ง 181 ชุด แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐาน ใช้ F -test (One-way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และถ้ามีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการประมาณของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดหนองคาย แตกต่างกันจะทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Difference)

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับความรู้ในการบริหารงานงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง
2. ฝ่ายบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย มีประสบการณ์ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้ในการบริหารงานงบประมาณแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย ประกอบด้วยนายก รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย จำนวน 330 คน จากองค์การบริหารส่วนตำบล 109 แห่ง (ข้อมูลสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2549)

2. กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีวิธีการดังต่อไปนี้

- 2.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ให้มีความคลาดเคลื่อนได้ .05
- 2.2 หลังจากได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง

แบบสัดส่วน

3. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอบเขตของการวิจัย ลักษณะคำถามเป็นแบบทดสอบให้เลือกตอบ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ประสบการณ์ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบความรู้ในการบริหารงานงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย เลือกตอบ ใช่ หรือ ไม่ใช่ จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะในการบริหารงานงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์โดยโปรแกรมสำเร็จรูปในการรวบรวมประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบทดสอบที่ได้รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องปรากฏว่าแบบสอบถามทั้ง 181 ฉบับ มีความสมบูรณ์ถูกต้องครบถ้วนทุกฉบับ
2. นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน
3. นำผลคะแนนที่ได้หาค่าร้อยละ (Percentage) ของคะแนนรวม แล้วค่าเฉลี่ยแล้วนำมาแปลผลตามความหมายตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการใช้แบ่งวัดคะแนนในแบบทดสอบ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ความรู้ในการบริหารงานงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย ปรากฏผล ดังนี้

1. ความรู้ในการบริหารงานงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย พบว่าโดยรวมมีความรู้อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ มีค่าคะแนนเฉลี่ย

17.27

2. ผลการเปรียบเทียบ ความรู้ในการบริหารงานงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย ที่มีประสบการณ์ ระดับการศึกษา แตกต่างกัน พบว่า ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วยนายก และรองนายก องค์การบริหารส่วนตำบลที่มี

ประสบการณ์ ระดับการศึกษา แตกต่างกัน พบว่า

แตกต่างกันประสบการณ์ มีความรู้ในการบริหารงานงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า คู่ที่แตกต่างกันเกี่ยวกับความรู้ในการบริหารงานงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย คือ ฝ่ายบริหารประกอบด้วยนายก และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประสบการณ์ 3-4 ปี มีความรู้แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับที่มีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป

ที่แตกต่างด้านระดับการศึกษา พบว่า มีความรู้ในการบริหารงานงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วยนายก และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการงบประมาณของสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบล ในจังหวัดหนองคาย ดังนี้

3.1 ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำงบประมาณ

3.2 รัฐบาลควรจัดสรรเงินงบประมาณให้เร็วขึ้น ทันท่อการใช้เงินงบประมาณ

3.3 ควรมีการเตรียมแผนพัฒนาประจำปี และแผนพัฒนาตำบล ให้เป็นไปตามประชาคมหมู่บ้าน

3.4 ในการจัดทำงบประมาณ และบริหารงบประมาณ ควรคำนึงถึงหลักการลงทุนหลักความคุ้มค่า เหมาะสมกับสถานการณ์ และความเปลี่ยนแปลง

3.5 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำงบประมาณจะต้องรวบรวมข้อมูลในการจัดทำงบประมาณให้พร้อมก่อนที่จะเข้าที่ประชุมพิจารณางบประมาณ

3.6 ในการใช้จ่ายงบประมาณควรใช้ให้ตรงตามแผนงาน

3.7 ควรมีการขยายเวลาให้มากขึ้น เพื่อให้การโอนงบประมาณไม่มีปัญหา

กรณีเกิดความล่าช้า

3.8 ควรมีการวางแผนในการจัดทำงบประมาณอย่างรอบคอบ และวิเคราะห์การตั้งงบประมาณให้ละเอียดก่อนนำเสนอที่ประชุมพิจารณางบประมาณ

3.9 ควรมีหน่วยงานกลางในการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณทุก 6 เดือน

3.10 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำงบประมาณ ควรออกสำรวจไปยังหมู่บ้านเพื่อเก็บข้อมูลในการจัดทำงบประมาณ

อภิปรายผล

จากความรู้ในการบริหารงานงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดหนองคายผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 ระดับความรู้ในการบริหารงานงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัย พบว่า ความรู้ในการบริหารงานงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย โดยรวมความรู้อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ จากผลการวิจัยดังกล่าวจึงเป็นไปไม่ตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ และผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้ ผลการวิจัยที่พบไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิทธิเดช ศรีสุวรรณดี (2545:

บทคัดย่อ) ศึกษาความรู้และความเข้าใจในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า คณะกรรมการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบล มีความรู้และความเข้าใจการบริหารงานงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับปานกลาง ไปถึงระดับสูง

สมมุติฐานที่ 2 ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วยนายก และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย ที่มีประสบการณ์ และระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความรู้ใน

การบริหารงานงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย
แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบทางสถิติ พบว่า ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วยนายก และรอง
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย ที่มีประสบการณ์ และระดับการศึกษา
แตกต่างกัน มีความรู้ในการบริหารงานงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
จังหวัดหนองคาย มีทั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแตกต่างอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยดังกล่าวจึงเป็นไป และไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่
กำหนดไว้ กล่าวคือ ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วยนายก และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
จังหวัดหนองคาย ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความรู้ในการบริหารงานงบประมาณของฝ่าย
บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 และ ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วยนายก และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด
หนองคาย ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความรู้ในการบริหารงานงบประมาณของฝ่ายบริหาร
องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 1.1 ควรมีการเตรียมแผนพัฒนาประจำปี และแผนพัฒนาตำบล ให้เป็นไปตาม
ประชาคมหมู่บ้าน
- 1.2 ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วน
ร่วมในกระบวนการจัดทำงบประมาณ
- 1.3 ควรมีการขยายเวลาให้มากขึ้น เพื่อให้การ โอนงบประมาณไม่มีปัญหา กรณี
เกิดความล่าช้า
- 1.4 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำงบประมาณจะต้องรวบรวมข้อมูลในการ
จัดทำงบประมาณให้พร้อมก่อนที่จะเข้าที่ประชุมพิจารณางบประมาณ
- 1.5 ควรมีการวางแผนในการจัดทำงบประมาณอย่างรอบคอบ และวิเคราะห์การ
ตั้งงบประมาณให้ละเอียดก่อนนำเสนอที่ประชุมพิจารณางบประมาณ

1.6 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำงบประมาณ ควรออกสำรวจไปยังหมู่บ้าน เพื่อเก็บข้อมูลในการจัดทำงบประมาณ

1.7 ควรมีหน่วยงานกลางในการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ทุก 6 เดือน

1.8 รัฐบาลควรจัดสรรเงินงบประมาณให้เร็วขึ้น ทันต่อการใช้จ่ายเงินงบประมาณ

1.9 ในการจัดทำงบประมาณ และบริหารงบประมาณ ควรคำนึงถึงหลักการ ลงทุน หลักความคุ้มค่า เหมาะสมกับสภาพการณ์ และความเปลี่ยนแปลง

1.10 ในการใช้จ่ายงบประมาณควรใช้ให้ตรงตามแผนงาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำงบประมาณ ของประชาชน

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงบประมาณ

2.3 ควรมีการวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ผลในการกระบวนการจัดทำ งบประมาณ